Niepowtarzalność codziennych doświadczeń

w wierszu

Wisławy Szymborskiej

Nic dwa razy

Schemat zajęć lektoratowych z wykorzystaniem tekstu literackiego

Przygotowała: Aleksandra Sławek

Wisława Szymborska

- ur. 2 lipca 1923, zm. 1 lutego 2012 polska poetka, eseistka, krytyczka, tłumaczka, felietonistka;
- laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie literatury (1996)

Założenia

Czas trwania lekcji: 90 minut

Poziom: B2—C1

Cele lekcji

Cele ogólne:

- Rozwijanie umiejętności słuchania, czytania, mówienia i pisania.
- Poznanie słownictwa związanego z życiem, czasem, przemijaniem i emocjami.
- Rozwijanie umiejętności interpretacji metafor i refleksji literackiej.
- Utrwalenie stopniowania przymiotników w kontekście emocji.

Pomoce dydaktyczne

- Tablica multimedialna
- Nagranie wiersza
- Wydruk wiersza
- Karteczki, długopisy, tablica

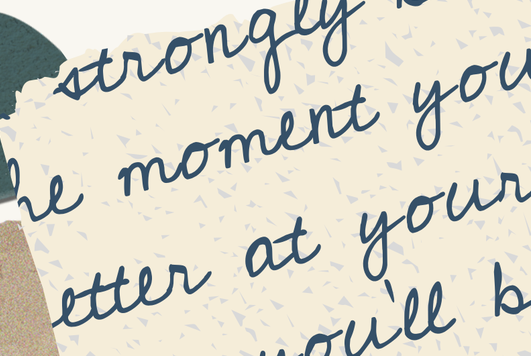

Wprowadzenie

Czas trwania: 10 min.

Cele:

- aktywacja słownictwa,
- wprowadzenie tematu wiersza.

1) Pytania do uczniów:

- Czy wszystko w życiu powtarza się dwa razy?
- Czy każda chwila jest wyjątkowa?

2) Burza mózgów

Zapis słów związanych z życiem, przemijaniem i zmianą, np.: chwila, spotkanie, przyjaźń, miłość, czas, ulotność, nietrwałość, przemiana, transformacja, ewolucja, odchodzenie itp.

Słuchanie

Czas trwania: 15 min.

Cele:
- rozumienie ze słuchu,
- interpretacja emocji.

Działania:

Nauczyciel odtwarza nagranie wiersza lub czyta powoli.

Zadania dla uczniów:
- Wypisz słowa / zwroty, które opisują przemijanie lub zmianę.
- Jakie emocje wywołuje wiersz?

Dyskusja w parach: Czy zgadzasz się z przesłaniem wiersza?

Nic dwa razy
WISŁAWA SZYMBORSKA

Nic dwa razy się nie zdarza
i nie zdarzy. Z tej przyczyny
zrodziliśmy się bez wprawy
i pomrzemy bez rutyny.

Choćbyśmy uczniami byli
najtępszymi w szkole świata,
nie będziemy repetować
żadnej zimy ani lata.

Żaden dzień się nie powtórzy,
nie ma dwóch podobnych nocy,
dwóch tych samych pocałunków,
dwóch jednakich spojrzeń w oczy.

Wczoraj, kiedy twoje imię
ktoś wymówił przy mnie głośno,
tak mi było, jakby róża
przez otwarte wpadła okno.

Dziś, kiedy jesteśmy razem,
odwróciłam twarz ku ścianie.
Róża? Jak wygląda róża?
Czy to kwiat? A może kamień?

Czemu ty się, zła godzino,
z niepotrzebnym mieszasz lękiem?
Jesteś - a więc musisz minąć.
Miniesz - a więc to jest piękne.

Uśmiechnięci, współobjęci
spróbujemy szukać zgody,
choć różnimy się od siebie
jak dwie krople czystej wody.

źródło: https://poezja.org/wz/Wislawa_Szymborska/106/Nic_dwa_razy

Czytanie

Czas trwania: 15 min.

Cele:
rozwijanie rozumienia tekstu literackiego i jego interpretacji.

Działania:
Czytanie wiersza w ciszy, następnie w parach.

Zadania do tekstu:

- Wskaż metafory i powtórzenia w wierszu.
- Dyskusja: Co według Ciebie oznacza stwierdzenie: ‘Nic dwa razy się nie zdarza’?

Metafory

Działania:

Dopasuj metaforę do jej znaczenia:

a) „Żaden dzień się nie powtórzy”
b) „Różnimy się od siebie jak dwie krople czystej wody”
c) „Żyjemy bez wprawy”
d) „Nie ma dwóch podobnych nocy”
e) „Nie ma dwóch tych samych pocałunków”

1) Nawet podobne sytuacje nigdy nie są identyczne.
2) Każda bliska, intymna chwila ma niepowtarzalny charakter.
3) Życia nie da się wcześniej nauczyć ani przećwiczyć.
4) Ludzie mogą wydawać się bardzo podobni, ale w rzeczywistości są różni.
5) Każde doświadczenie w życiu jest jedyne i nie można go przeżyć drugi raz.

Zadanie gramatyczne

Czas trwania: 15 min.

Cele:
powtórzenie i utrwalenie zasad gramatycznych

Przeczytaj uważnie wiersz Wisławy Szymborskiej „Nic dwa razy”, a następnie wykonaj polecenia.

1) Wypisz z tekstu wiersza:
a) trzy czasowniki w czasie teraźniejszym
b) dwa czasowniki w czasie przeszłym
c) jeden bezokolicznik

2) Jedno z wypisanych zdań:
rozbierz na części zdania (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, okolicznik),
określ, czy jest to zdanie pojedyncze czy złożone.

3) Wybierz jeden czasownik z wiersza i:
podaj jego formę bezokolicznika,
określ aspekt (dokonany / niedokonany),
podaj osobę, liczbę i czas.

4) Zastąp wybrane słowo z wiersza synonimem, tak aby nie zmienić sensu wypowiedzi, a następnie określ, jaką częścią mowy jest to słowo.

Mówienie

Czas trwania: 20 min.

Cele:
Rozwijanie umiejętności komunikacji ustnej i refleksji.

Działania:

1)Praca w parach:
Opowiedz o wydarzeniu wyjątkowym i niepowtarzalnym w Twoim życiu.

2) Mini-dyskusja grupowa:

- Czy przesłanie wiersza zgadza się z Twoim doświadczeniem?
- Która metafora jest dla Ciebie najważniejsza i dlaczego?

Pisanie

Czas trwania: 15 min.

Cele:
Rozwijanie umiejętności pisemnego wyrażania refleksji i emocji.

Działania:
1) Napisz krótką refleksję (5–7 zdań):

Temat: „Chwila, która nigdy się nie powtórzyła w moim życiu”.

2) Wymiana tekstów w parach – komentarze i krótkie uzasadnienie użycia słów.

Podsumowanie

Czas trwania: 10 min.

Działania:
Nauczyciel podsumowuje nowe słownictwo, metafory.

Rundka: „Co najbardziej podobało Ci się w wierszu?”

Zadanie domowe:

Znajdź inny wiersz Szymborskiej i przygotuj krótką interpretację.

Odniesienia w kulturze

https://www.youtube.com/watch?v=q_sMmIXxkJw

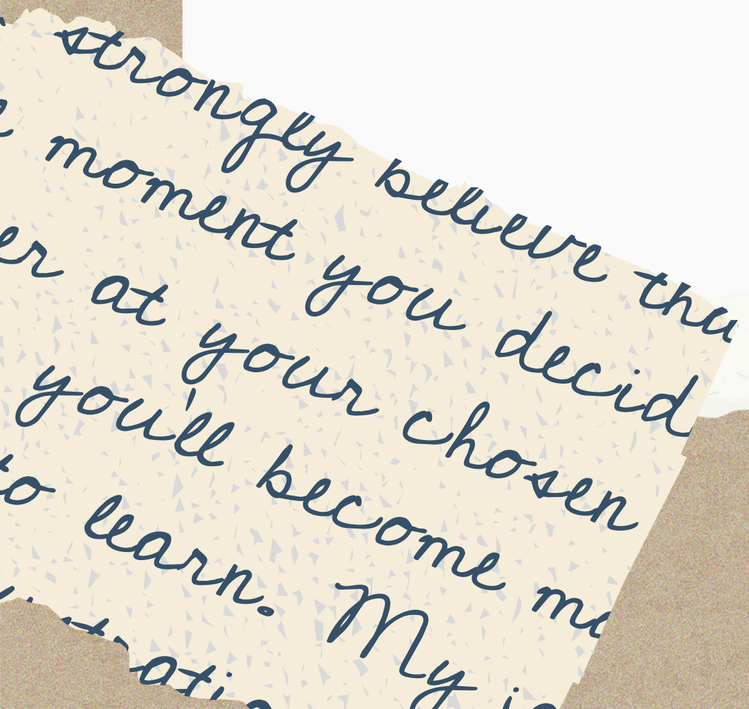

Dziękuję za uwagę!

